

ששנת ארבע מאות ושמונים ליציאת מצרים, היא שנת ארבע למלך שלמה, ומכאן, שהשנים הנמנות למלכי ישראל, הן השנים הנמנות ליציאת מצרים, וכשם ששנות יציאת מצרים נמנות מניסן [כפי שיתבאר בעזה"י להלן], כך שנות מלכי ישראל נמנות מניסן.

ולדברי רבי אלעזר [בדף ג'] – ענין זה, ששנות מלכי ישראל נמנות מניסן, למד מהכתוב האמור בשלמה, **"וַיִּחַל לְבָנוֹת בְּחֹדֶשׁ הַשָּׁנִי** [=אייר^א] **בְּשָׁנִי בְּשַׁנַּת אַרְבַּע לְמַלְכוּתוֹ**" (דה"י ב' ג' ב'), ועל כרחך כוונת הכתוב, **"וַיִּחַל לְבָנוֹת בְּחֹדֶשׁ הַשָּׁנִי בְּשָׁנִי"**, שהתחיל לבנות בירח השני לחדשים [=אייר], שהוא הירח השני למלכותו, והוקשו זה לזה, ללמד, ששנות המלכים נמנות מניסן, כשנות החודשים.

- אבל אין לומר שכוונת הכתוב שהתחיל לבנות בחודש השני, בשני בחדש, כי אם כן היה צריך להיות כתוב בפירוש, "בשני בחודש", כמו בשאר מקומות שנזכר היום בחודש.

- וכן אין לומר שכוונת הכתוב שהתחיל לבנות בחודש השני בשני בשבת, כי לא מצינו בכל המקרא שיזכיר הכתוב שני בשבת באופן זה². ועוד שהוקשו שתי המילים הללו "השני בשני" זה לזה ללמד, שכשם שהראשון הוא חודש שני, כמו שנאמר "בְּחֹדֶשׁ הַשָּׁנִי" כך "בְּשָׁנִי", הוא חודש שני.

מנין שהשנים הנמנות ליציאת מצרים נמנות מניסן

נתבאר, שהשנים הנמנות ליציאת מצרים, נמנות מניסן, ולא מזמן אחר כגון מתשרי.

ותחילה הביאו רביה לך, שכל החודשים מחודש אב ועד חודש שבט, [אלול-תשרי-חשוון-כסלו-טבת-שבט], **אינם תחילת שנה למנין יציאת מצרים.**

שכן מיתת אהרן היתה בחודש אב בשנת ארבעים לצאתם מארץ מצרים, כמו שנאמר, **"וַיַּעַל אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן אֶל הַר הָהָר עַל פִּי ה' וַיָּקֹמֶת שָׁם בְּשַׁנַּת הָאָרְבָּעִים לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי**³ **בְּאַחַד לַחֲדָשִׁי**" (במדבר ל"ג ל"ח).

¹ זימנין דניסן דתקופה נמשך בתוך אייר של לבנה. [תוס'].]

² על כרחך שהוא אייר, דמדקרי בקרא בחדש ניסן "ראשון הוא לכם" מכלל דכל חדשים האחרים הנרמזים אמרינן שני שלישי במניינו למנין הראשון מנינן. [עי"פ תוס' המובא להלן].

³ מתחילה הבנתי שלא מצינו שיחזור הכתוב על היום בשבוע אחר החודש. אולם מתוך פירוש התוס' מבואר, שלא הזכיר הכתוב בשום מקום שני בשבת. וכתבו על כך, והא דכתיב "ויהי בוקר יום שני", מפרש בירושלמי, אין למדין מברייתו של עולם, כלומר דלאו אשבת קאי, אלא שהיה יום שני לברייתו של עולם. [תוס'].]

⁴ על כרחך שהוא אב, דמדקרי בקרא בחדש ניסן "ראשון הוא לכם" מכלל דכל חדשים האחרים הנרמזים אמרינן